

MADÁRBARÁT CAMPUS

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem műemléki kertjét korábban is szerették a madarak fái és olyan zugai miatt, mint egy hiányzó téglá helye vagy a tető kiszögellései, amelyek egy-egy faj szemében tetszetős fészekrakó helyek lehetnek. 2024 óta fákra telepített odúk teszik madárbarátabbá a kertet. Ez az odúköltő fajok számára fontos, mert odvasodásra hajlamos vagy harkályok vájta vastag fa egyre kevesebb van a városban. A BME campus odúiba márciusban-áprilisban elsőköltésre, júniusban másodköltésre érkeznek madárpárok. A fiókák kirepülésével sem ér véget az odúk szerepe: ősszel és télen éjszakázásra alkalmasak.

A nyitható odú a fészekalj megriasztása nélkül, könnyen ellenőrizhető, de ahhoz épp elég magasan, 2-8 méter között lóg a fán, hogy a kistestű városi madarakat ne zavarja az egyetemkert színes élete. A nyitható fedélnek köszönhetően ezeket az odúkat tél végén könnyű karbantartani. Ilyenkor tanácsos belőlük eltávolítani az elhasznált fészket, hogy a következő tavasszal újra üresen várják a költésre készülő párokat.

A madárvédelemhez hozzátartozik az itatás és az etetés. Itatni is biztonságos magasságban kell, és nem csak a nyári nagy melegben fontos: télen fürdőhelyként is vonzó a rögzített tálka. Az etetés december elejétől március második feléig tart napraforgómaggal, esetleg gyümölccsel, állati zsiradékkal. Ez után azonban meg kell szüntetni, előfordul ugyanis – ha kinn marad az eledel –, hogy a széncinegék magokkal etetik rovarrevő fiókáikat, akik azokat sajnos nem tudják megemészteni. Kertünk leggyakoribb odúlakó madarairól alább olvashatsz.

CSUSZKA

Átlagos testhossza 13 cm, szárnyfeszítávolsága 24–27 cm. Rovarlárvákkal, hernyókkal, kifejlett bogarakkal, pókokkal táplálkozik. Állandó madár, így ősztől bogyókat és magvakat is fogyaszt. Évente egy vagy két alkalommal fészkel, ilyenkor természetes és mesterséges odúkat egyaránt elfoglal. A bejáratot sárral tapasztja körbe, hogy a nyílás számára optimális méretű és alakú legyen. A mesterséges odúk oldalát is letapsztja, hogy elkerülje az imbolygást. 6–9 tojást rak.

SZÉNCINEGE

Testhossza 14 cm, szárnyfeszítávolsága 22–26 cm. Az egyik leggyakoribb madár Magyarországon. Fiókáit többnyire hernyókkal és pókokkal eteti, melyet csigahéjjal egészít ki kalciumforrás gyanánt. Télen magvakkal táplálkozik. Évente egy vagy két alkalommal fészkel. Szinte minden élőhelyen megtelepszik, ahol fészkelésre alkalmas odút vagy más üreget talál, így természetes és mesterséges odúban egyaránt költ. 6–13 tojást rak.

MEZEI VERÉB

Átlagos testhossza 13 cm, szárnyfeszítávolsága 20–22 cm. Sötét pofafoltja különbözteti meg a házi verébtől. Nyáron rovarrevő, fiókáit is ízeltlábuakkal táplálja, ősztől viszont többnyire magvakat fogyaszt. Odúk kihelyezésével növelhető az állománya. Évente kétszer költ. Üreget, mesterséges és természetes odúkat választ fészkelőhelyül. 5–7 tojást rak.

KÉK CINEGE

Testhossza 11–12 cm, szárnyfeszítávolsága 17–20 cm. Fiókáit kizárólag állati táplálékkal, hernyókkal, pókokkal, lószúnyogokkal eteti, és az öreg madarak is rovarokkal táplálkoznak. A hideg idő beálltával térnek át a magokra. Évente egyszer, de az állomány egy része kétszer költ, odúban. Méretéhez képest nagy a fészke, gyökérből, szalmából és fűszálakból álló alapra mohából építi, szőrrel béleli. 6–14 tojást rak.

SEREGÉLY

Testhossza 19–22 cm, szárnyfeszítávolsága 37–42 cm. Főképp bogyókkal táplálkozik, város közelében a dísznövények termését fogyasztja, azonban talajban élő rovarlárvákat is eszik. Korhadt fák odvaiban vagy homok-, löszfalakban rak fészket. Legtöbbször laza telepekben költ, olykor egyesével. Évente egy vagy két fészekaljat nevel száraz fűből, növényi szálakból, falevelekből és kevés szőrből vagy tollból épített fészekben. 4–5 tojást rak.

Ilyen odúban laknak a campuson fészkelő madarak. Ha nyitott szemmel jársz, a térkép alapján te is felfedezheted őket az egyetemkert számos pontján!

A pontok az odúk helyét jelölik

